

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ Ι-ΙΙ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών & Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	BM0001 BM0002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο (για φοιτητές ΕΜΣ 3 ^ο 4 ^ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βυζαντινή Μουσικολογία Ι-ΙΙ Byzantine Musicology I- II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Βυζαντινή Μουσικολογία Ι	3	3	
Βυζαντινή Μουσικολογία ΙΙ	3	3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Η παρακολούθηση του μαθήματος «Βυζαντινή μουσικολογία Ι» αποτελεί προαπαιτήση για την παρακολούθηση του μαθήματος «Βυζαντινή Μουσικολογία ΙΙ»		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Διδασκαλία: Ελληνική Εξέταση: Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό διαμόρφωση		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι ικανοί να:

- κατανοούν τις συνθήκες γένεσης και εξέλιξης της Βυζαντινής Μουσικολογίας ως κλάδου των βυζαντινών μουσικών σπουδών, σε συνάρτηση με αυτή της Μουσικολογίας
- να γνωρίζουν και να κατανοούν πεδία, τάσεις και ερευνητές της Βυζαντινής Μουσικολογίας
- μεταχειρίζονται αυτόνομα τα βασικά εργαλεία έρευνας της Βυζαντινής Μουσικολογίας
- διατυπώσουν ένα δόκιμο ερευνητικό ερώτημα
- πραγματοποιήσουν αποτελεσματική βιβλιογραφική έρευνα, μελέτη και συναγωγή συμπερασμάτων από το πηγαιό υλικό και τη βιβλιογραφία
- προσεγγίζουν κριτικά την επιστημονική βιβλιογραφία

Επίπεδα επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

Γνώσεις: Επίπεδο 6

Δεξιότητες: Επίπεδο 6

Ικανότητες: Επίπεδο 6

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επικεντρώνεται στις Βυζαντινές Μουσικές Σπουδές, μέσα από τους κυριότερους θεματικούς κύκλους τους, εντοπίζοντας τις κατά κύκλο τάσεις, ερευνητικές διεργασίες και προβληματισμούς. Παρουσιάζει τη βασική βιβλιογραφία, μεθοδολογία και ερευνητές. Επιπλέον, με αφετηρία τη βιβλιογραφία αυτή, πραγματοποιείται η πρακτική εφαρμογή τεχνικών έρευνας των πηγών.

Το μάθημα έχει ως στόχο να:

- εισάγει τους φοιτητές στην ερευνητική διαδικασία και επιστημονική δεοντολογία
- τους εισάγει στα ερευνητικά πεδία και τους κλάδους που σχετίζονται με την διεπιστημονική προσέγγιση της Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής
- τους ενημερώνει για τις εξελικτικές φάσεις και τάσεις της έρευνας στη Βυζαντινή Μουσικολογία
- τους εξοικειώνει με τις πηγές της Βυζαντινής Μουσικολογίας
- τους εξοικειώνει με την εύρεση, ανάκτηση, αποδελτίωση και οργάνωση του πληροφοριακού υλικού σε ψηφιακό περιβάλλον
- τους εξασκήσει στην συγγραφική διαδικασία μέσα από τα προστάδια της ανάλυσης και σύνοψης κειμένων, σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος.
- τους καθοδηγήσει στην κριτική και συνδυαστική χρήση του πηγαίου υλικού

Ενδεικτικές ενότητες:

Ιστορική εξέλιξη μέχρι και τη διαμόρφωση συγκεκριμένων κλάδων.

Τάσεις, ερευνητές και ορολογία των Βυζαντινών Μουσικών Σπουδών (Ενδεικτικά πεδία: Εξέλιξη σημειογραφίας, Εξηγήσεις και Μεταγραφές, Μουσικοθεωρητικός στοχασμός, Μορφολογία).

Πηγές Βυζαντινής Μουσικής: Μουσικά χειρόγραφα (Είδη-περιεχόμενα- Κατάλογοι- Ελληνική Παλαιογραφία), ψηφιοποιημένες συλλογές.

Επιστημονική δεοντολογία και ακαδημαϊκή γραφή.

Ασκήσεις αποδελτίωσης και εξάσκηση στην ηλεκτρονική διαχείριση βιβλιογραφίας.

Η σύνοψη ως εργαλείο κριτικής ανάγνωσης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Σεμινάριο</p>										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (powerpoint, βιντεοπροβολέας, web streaming-video, διαδικτυακοί τόποι, video/ audio αποσπάσματα, ηλεκτρονικά κείμενα) - Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές/-τριες (email) 										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <table> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία δημόσιας παρουσίασης</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>Εξέταση</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος I ή II</td> <td>75 (25Ω/ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Διαλέξεις	26	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15	Προετοιμασία δημόσιας παρουσίασης	14	Εξέταση	20	Σύνολο Μαθήματος I ή II	75 (25Ω/ECTS)
Διαλέξεις	26										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15										
Προετοιμασία δημόσιας παρουσίασης	14										
Εξέταση	20										
Σύνολο Μαθήματος I ή II	75 (25Ω/ECTS)										

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><u>Γλώσσα αξιολόγησης:</u> Ελληνική</p> <p><u>Μέθοδοι αξιολόγησης</u></p> <p>A) Η επίδοση αξιολογείται διαμορφωτικά με βάση συγγραφικές ασκήσεις που υποβάλλονται στη διάρκεια των μαθημάτων και παρουσιάζονται δημόσια εντός της τάξης. Οι συγγραφικές ασκήσεις αποτελούνται από σύνοψη επιλεγμένων κειμένων του εκάστοτε ερευνητικού πεδίου, με στόχο να λειτουργήσουν ως αφετηρία ενημέρωσης και ανατροφοδότησης για τους ακροατές και ως μέσο κριτικής ανάλυσης και παρουσίασης πηγής για τον γράφοντα. Επίσης, διαμορφωτικά λειτουργεί η συμμετοχή στο μεικτό διάλογο που αναπτύσσεται σε κάθε μάθημα.</p> <p>B) Η συμπερασματική αξιολόγηση πραγματοποιείται στο τέλος του εξαμήνων.</p> <p>BM I: α) γραπτή εξέταση πολλαπλής επιλογής (30') και β) δεκαπεντάλεπτη δημόσια παρουσίαση με βάση κομβική βιβλιογραφία σε δοσμένο ερευνητικό ερώτημα από τη διδάσκουσα. Η κάθε παρουσίαση ακολουθείται από συζήτηση 15' μεταξύ των φοιτητών και αξιολόγησης της παρουσίασης με συγκεκριμένα κριτήρια</p> <p>BM II: με γραπτή εξέταση συνδυασμού ερωτήσεων σύντομης απάντησης και μεταγραφής κειμένων από μουσικά χειρόγραφα</p> <p><u>Κριτήρια αξιολόγησης</u></p> <p>Κοινοποιούνται προφορικά στους φοιτητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος και θα καταστούν προσβάσιμα μέσω της ηλεκτρονικής σελίδας του μαθήματος στο CoMPus που τελεί υπό διαμόρφωση.</p>
---	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Βιβλιογραφία μαθήματος:</p> <p>Στάθης, Γρηγόριος. <i>Τα Πρωτόγραφα της Εξηγήσεως εις την Νέαν Μέθοδον Σημειογραφίας</i>. Αθήνα: Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας, 2016</p> <p>Γιαννόπουλος, Εμμανουήλ. <i>Τα Χειρόγραφα Βυζαντινής Μουσικής-Αγγλία</i>. Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας 2008.</p> <p><i>Επιπρόσθετη βιβλιογραφία για μελέτη (ενδεικτικά)</i></p> <p>Παρέχεται σχετική βιβλιογραφία σε συνδυασμό με σημειώσεις της διδάσκουσας ανά θέμα</p> <p>Ενδεικτικά:</p> <p>Αλεξάνδρου, Μαρία. <i>Εισαγωγή στη Βυζαντινή Μουσική</i>. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2016.</p> <p>Alexandrou, Maria. <i>Παλαιογραφία Βυζαντινής Μουσικής</i>. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2017.</p> <p>Στάθης, Γρηγόριος. <i>Τα Χειρόγραφα Βυζαντινής Μουσικής-Άγιον Όρος. Κατάλογος περιγραφικός των χειρογράφων κωδίκων βυζαντινής μουσικής των αποκειμένων εν ταις βιβλιοθήκαις των ιερών μονών και σκητών του Αγίου Όρους</i>, τόμ. Α'-Δ'. Αθήνα: Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, 1975-2015.</p> <p>Χαλδαιάκης, Αχιλλεύς. «Βυζαντινομουσικολογικές μετα-πτυχιακές σπουδές Όργάνωση και προοπτικές» <i>Μελουργία. Μελέτες Ανατολικής Μουσικής. Έπιστημονική Περιοδική Έκδοση</i> 1.1 (2008), 210-24.</p> <p>Χαλδαιάκης, Αχιλλεύς. <i>Βυζαντινομουσικολογικά</i>. Αθήνα: Άθως. 2014.</p> <p>Howard, Keith & Sharp, John A. <i>Η επιστημονική μελέτη: Οδηγός σχεδιασμού και διαχείρισης πανεπιστημιακών ερευνητικών εργασιών</i>. Μτφρ. Βασιλική Π. Νταλάκου. Αθήνα: Gutenberg, 1994.</p>
--